

Vrijplaats om van gedachten te wisselen over rente



De bijeenkomst van het Rente Gilde in de Industriële Grote Club in Amsterdam.

FOTO: PETER STRELITSKI.

➔ Het FD schoof als eerste medium aan bij Rente Gilde

- ➔ De vereniging telt maar 55 leden, allen rente-experts
- ➔ Rente, zo wordt duidelijk, heeft invloed op alles

Jeroen Molenaar
Amsterdam

‘De aandelenmarkten kijken altijd naar de rentemarkten. Maar, met alle respect, dat is andersom niet het geval. Wij kijken eigenlijk nooit naar de aandelenmarkten.’

Jurgen Aarts glimlacht en prikt een spruit op zijn vork. Al meer dan dertig jaar houdt Aarts zich bezig met obligaties. Vanaf medio jaren tachtig als handelaar, daarna vijftien jaar op de treasury-afdelingen van Fortis en ABN Amro.

Het is dinsdagavond 20 november. Buiten woedt een kleine storm op de aandelenbeurzen, maar aan de keurig gedekte tafels in de Damzaal van de Koninklijke Industriële Grote Club in Amsterdam maakt niemand zich daar druk om. Hier is het Rente Gilde bijeen.

Al meer dan twintig jaar komen obligatiehandelaren, fondsmanagers, toezichthouders en academici bijeen om te praten over rente. Opgericht in 1996, kent de vereniging ‘Rente Gilde’ thans 55 leden. Banken zoals Kempen, verzekeraars zoals ASR en vermogensbeheerders zoals Robeco zijn sinds jaar en dag vertegenwoordigd.

Het Rente Gilde is misschien wel het best bewaarde geheim van de Nederlandse financiële wereld. Toch is het geen sinister genootschap. Gildeleden smeden geen duistere complotten om de rente in de wereld te sturen.

‘Vanavond is een bijzondere avond’, zo heet voorzitter Mary Pieterse-Bloem, hoofd obligaties van ABN Amro Private Banking, de gildeleden welkom. ‘Voor het eerst in de geschiedenis is iemand van de pers aanwezig. Hij zit daar.’

Pieterse-Bloem, tevens bijzonder hoogleraar aan de Erasmus School of Economics, nam twee jaar geleden de voorzittershamer over van Aarts. Zij zit een divers gezelschap voor. Het gilde maakt geen onderscheid tussen man, vrouw, oud, jong, actieve of passieve beleggers, en niet tussen kopers en verkopers in de markt.

Ieder die binnentreedt ‘zet zijn petje af’. Het Rente Gilde is een vrijplaats om van gedachten te wisselen, niet om producten te slijten. Het gilde staat open ‘voor iedereen die wat met rente doet’, klinkt het uit verschillende monden. En dat moet vrij letterlijk worden genomen. Er was eens een notaris die wilde toetreden. ‘Best lastig’, herinnert Aarts zich.

Wie met rente bezig is, heeft geen ‘negen-tot-vijfbaan’, klinkt het. Aandelenhandel levert vaak spannende verhalen op, maar de wereld van staatsobligaties, bedrijfsleningen en renteswaps is er pas echt een vol gevaren. Eén misser kan een miljardenportefeuille scheef trekken.

‘Ik rol nog steeds van het ene drama in het andere’, aldus Pieterse-Bloem, die haar loopbaan begon vlak voor de Amerikaanse Federal Reserve in 1994 onverwacht de rente verhoogde. Die actie zette de hele markt op het verkeerde been en duwde Duitsland in een recessie.

In 2008 brak de Amerikaanse hypotheken crisis uit, die de hele schuldenmarkt dichtgooid. Daarna sprongen

centrale bankiers in de bres en duwden de rente tot onder nul. Een historische gebeurtenis, die het Rente Gilde gelukkig niet in een existentiële crisis stortte.

Pieterse-Bloem en Aarts leggen uit: rente heeft invloed op alles. Op de wereldwijde schuldenmarkt heeft ‘iedereen aan iedereen een verplichting’. Nationale staten, munten, bedrijven, banken, huizen, pensioenen, creditcards: ze rijzen en dalen op de golven van de rente.

De rente is een afspiegeling van de macro-economie en staat aan de basis van de financiële markten. ‘Het is het tapijt’, zegt Pieterse-Bloem. ‘Wat denk je dat er gebeurt als dat tapijt er met één ruk onderuit wordt getrokken?’

Is techindex Nasdaq terug bij af? Naderd beursindex AEX zijn laagste punt van het jaar? Belangrijker is de Italiaanse ‘spread’. Loopt het renteververschil tussen Italië en Duitsland te hard op, dan is Rome in last. Wat doet de Amerikaanse tienjaarsrente? De Chinese centrale bank? De kluizen in Peking puilen uit van Amerikaanse staatsleningen.

Met een geschatte omvang van bijna \$250.000 mrd (pakweg 33 keer de Nederlandse economie) is de wereldwijde rentemarkt moeilijk te overzien en onvoorspelbaar bovendien. Vak-kennis is daarom onontbeerlijk, weten ze bij het Rente Gilde. Dus volgt na het hoofdgerecht ‘hersengymnastiek’, een presentatie over factorbeleggen van een specialist van Robeco.

Bij de koffie schiet de Robeco-specialist de ‘meneer van het FD’ nog even aan. Voordat hij werd uitgenodigd, had ook hij nooit gehoord van het Rente Gilde, zo moet de Robeco-specialist bekennen. Wat direct de volgende vraag opwerpt: is Mario Draghi, president van de Europese Centrale Bank, eigenlijk al op de hoogte van het bestaan?

Pieterse-Bloem moet hard lachen: ‘Weet ik niet. Maar misschien moeten we hem eens vragen als gastspreker.’

Het gilde is misschien wel het best bewaarde geheim van de Nederlandse financiële wereld